

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 214 (964) • П'ятниця, 11 листопада 1994 року • Ціна договірня

Леонід КУЧМА: «Назад шляху немає — треба йти тільки вперед»

Після повернення з Туркменістану Президент України Леонід Кучма зустрівся з журналістами. Він розповів про підсумки офіційних переговорів, виклав своє бачення процесів, що йдуть в Україні. (Закінчення на 3-й стор.)

Проектів багато. Основний Закон приймуть один

Ранкове засідання
10 листопада

Учора вранці Верховна Рада повернулася до роботи над створенням нової Конституції України. Голова Комісії з питань правової політики та судово-правової реформи Володимир Стретович доповів народним депутатам про склад Конституційної комісії. Як відомо, ухвалено, що до цього робочого органу має ввійти 30 чоловік — 15 від Верховної Ради і 15 — від Президента України.

Разом з тим Володимир Стретович поставив ряд питань щодо того, як далі працювати над Основним Законом. Адже, повідомив він, існує три офіційних проекти Конституції, вісім неофіційних, партії, громадські організації і навіть окремі громадяни продовжують роботу над новими документами і пропонують їх до розгляду.

Не вирішено і те, хто і як буде приймати нову Конституцію. Верховна Рада? Всеукраїнський референдум? Установчі збори?

Народні депутати не втягнулися в дискусію щодо цих численних питань. Після короткого обміну думками від мікрофонів вони затвердили список членів Конституційної комісії, яким, зрештою, і доведеться думати не тільки

над текстом Основного Закону, а й над процедурою прийняття його.

На ранковому засіданні внесено зміни до режиму роботи Верховної Ради. Наступного тижня депутати першу половину дня працюватимуть на пленар-

них засіданнях, а другу — у комісіях. Поки що це буде експеримент, а далі, якщо такий режим виявиться ефективним, його затвердять офіційно.

Фото Олександра КЛЕМЕНКА.

Продитовано в номер

До туманного Альбіону

10 листопада Голова Верховної Ради України Олександр Мороз прийняв Надзвичайного і Повноваженого Посла Великобританії в Україні Саймона Хіманса на його прохання. Посол вручив Голові Верховної Ради запрошення відвідати Великобританію.

Користуючись нагодою, Саймон Хіманс поінформував Олександра Мороза про ряд практичних заходів щодо зменшення зв'язків між парламентом Великобританії та Верховною Радою України.

Діалог Київ — Ташкент розвивається

Учора до Києва з офіційним візитом прибув Президент Узбекистану Іслам Карімов. Програмою візиту передбачено його зустріч з Президентом України Леонідом Кучмою та Прем'єр-міністром Віталієм Масолом. І. Карімов відвідає Київське авіаційне виробниче об'єднання. Інститут проблем матеріалознавства. За підсумками переговорів планується підписання українсько-узбецьких документів.

До нас приїхав держсекретар Швейцарії

У Києві триває офіційний візит Державного секретаря, голови політичного управління Міністерства закордонних справ Швейцарії Якоба Келленбергера. Мета візиту — вивчення становища в Україні і перспектив її розвитку, налагодження дво-

сторонніх відносин між Швейцарією та Україною, пошук спільних позицій щодо європейської безпеки. У ході візиту пан Келленбергер зустрівся з міністром закордонних справ України Геннадієм Удовенком, заступником міністра Борисом Тарасюком, головою Комісії ВР у закордонних справах та зв'язках з СНД Борисом Олінінком.

У Польщі — свято

11 листопада — Народне свято Польщі. Цього дня 1918 року вперше влада перейшла до народних обранців. Поразка Австро-Угорщини та кайзерівської Німеччини у 1-й світовій війні, а також революція у Росії дали Польщі шанс на незалежність. 11 листопада — дата символічна: ще довго тривав процес творення держави, але у пам'яті народу вона залишилася як символ свободи.

Де згода в сімействі...

У Львові відбулася конференція національно-демократичних сил, які два місяці тому задекларували свої наміри до єднання, консолідації в ім'я державотворення із

збереженням самобутності і самостійності кожної з партій, громадських організацій. Цього разу про консолідацію, її шляхи і форми йшлося вже на науковому, а не на мітинговому рівні. Учасники конференції розглянули політичну ситуацію в Україні, можливі варіанти соціально-політичного розвитку України, концепцію економічного розвитку держави. Виступили академіки І. Юхновський і М. Голубець, директор інституту народознавства НАН України С. Павлюк, голова львівської «Просвіти» письменник Роман Іванчук. Останній з огляду на неординарне уже задекларовані добрі наміри закликав громаду: «Скажімо собі: ми збиралися останній раз і виконаємо тимчасові рішення. А інакше для чого було збиратися?»

Жовтень на кордоні: кількість порушників зменшується, а контрабанда росте

Службово-операційний стан на кордонах України в минулому місяці дещо покращав. Затримано 1477 порушників, що на 250 чо-

ловик менше, ніж у вересні д.р. Найбільш активними були: українсько-російська (374 чол.), українсько-польська (413 чол.) та українсько-білоруська (185 чол.) ділянки кордону.

А всього через Державний кордон України в установленому порядку було пропущено 6,4 млн чоловік та 1,2 млн транспортних засобів. Під час здійснення контролю у пунктах пропуску, на об'їзних шляхах вилучено 49 одиниць вогнепальної зброї, 1288 штук боєприпасів, а також 251,8 кг наркотичної сировини.

За жовтень прикордонники повернули державі контрабандних товарів на суму 5,8 млрд карбованців та 95 тис. російських рублів.

Цінності повертаються додому

У Мюнхені успішно завершилися друге коло переговорів між Федеративною Республікою Німеччина та Україною про повернення вивезених під час війни культурних цінностей. Урядові делегати обмінялися списками цінностей, загублених під час другої світової війни.

Переговори, що тривають більше року, дали вже перші результати. Інститут археології НАНУ передав Бранденбурзькому музею Берліна археологічні знахідки германського поселення першого і третього століть. А фонд «Пруська культурна спадщина», у свою чергу, передав знахідки з бронзового віку краєзнавчому музею Херсона.

Що сталося на Хрещатику 7 листопада і напередодні у нашій країні: кілька точок зору

Завдя Президі ЦК Компартії України і депутатської фракції Верховної Ради «Комуністи України за соціальну справедливість і народовладдя», фракції Народного Руху України в Верховній Раді і депутатської фракції «Державність» читайте на 8-й стор.

Парламентська хроніка

Від дії уряду не в захопленні, але...

Денне й вечірнє засідання 9 листопада

Як і слід було сподіватися, реакція депутатів на інформацію Кабінету міністрів про соціально-економічну ситуацію в державі після лібералізації цін відображає настрої різних верств суспільства. Підтвердженням цього стали і п'ять проєктів постанов з обговорюваного питання, підготовлених Президією, постійними комісіями, групами і фракціями Верховної Ради. І хоча у своїх виступах народні депутати дотримувалися інколи діаметрально протилежних поглядів на розв'язання проблеми, проте навіть опоненти були одностайні в тому, що від прийняття рішення з цього питання залежить майбутнє України. Тож законопроекти, очевидно, й те, що промовці не лише заклали колеґ тверезо, й виважає підходи до аналізу та прогнозування наслідків лібералізації цін, а й, так би мовити, власним прикладом показувати, як це слід робити.

Цифри й факти, що їх навели у своїх виступах Прем'єр-міністр Віталій Момсін, міністр економіки Роман Шпек, безперечно, поділяють на багатих, як холодний душ: дефіцит державного бюджету сягнув сьогодні 20

відсотків валового внутрішнього продукту, зовнішній борг України становить 4,3 мільярда доларів. Величезна сума заборгованості державі Росії і Туркменістану за енергоресурси. Тому, як підкреслив Віталій Андрійович, постанова Кабінету міністрів про цінування в умовах реформування економіки є не вольовим чи недостатньо виваженим актом, а кінцею потребою і відповідним кроком, продиктованим сукупністю об'єктивних обставин. Це чи не перша спроба зробити ціну ефективним економічним важелем, який стимулював би виробництво, підвищував зацікавленість виробників у збільшенні випуску, поліпшенні якості і зниженні собівартості продукції. Цим рішенням також скорочено обсяг державного регулювання цін і тарифів, збільшено перелік товарів і послуг, на які не поширюється державне регулювання рівня рентабельності. Крім того, розширюються права регіонів, як вони того й хотіли, в сфері цінування. Зростуть обсяги та номенклатура продукції, ціни на яку регулюватимуть не з Києва, а на

місцях, збільшиться п'ятима вага вільних цін.

Як наголосив Прем'єр, мова йде про велику і складну роботу, що має наближити нашу економіку до стандартів цивілізованого ринку, який, до речі, не є самоціллю, а засобом виходу економіки на якісно нові рубежі й параметри, що, в свою чергу, має стати головною передумовою підвищення рівня життя людей. На думку Віталія Моска, нас очікують нелегкі часи і непрості випробування, але для досягнення мети іншого шляху немає.

Виступи більшості парламентаріїв засвідчили, що вони, в основному, хоча і не у всьому, згодні з діями уряду. Проте усвідомлюють, що на даному етапі його дії слід підтримати. Зокрема, народний депутат О.Бандурка зазначив, що через постійний пресинг з боку Верховної Ради уряд і міністри не приймають інколи непопулярні, але необхідні рішення, бо перебувають під страхом відставки чи недовіри. Тому сьогодні слід зажадати від виконавчої влади приведення в дію механізму соціального захисту населення, але не зважати й працювати.

На думку народного депутата О.Стояна, уряд, перш

ніж приймати таке життєво важливе рішення, мав би обговорити його з Верховною Радою та своїм соціальним партнером — профспілками України. Цього не сталося, тому сьогодні слід зробити все для того, щоб консолідувати суспільство, уникнути соціальних вибухів, об'єднати навколо програм Президента і забезпечити її закономірну реалізацію. Класичним рецептом шокової терапії назвав останній крок Кабінету міністрів народний депутат Є.Мармазов. А наслідком його може бути загальний страйк, і тоді вже уряд змушений буде відійти від своїх рішень. Тому комуністи проти того, щоб сіло застосовувати чужі рецепти замість шукати свій шлях виходу з кризової ситуації.

Після тривалої гострої дискусії, голосування проєктів різних постанов народні депутати прийняли за основу документ, підготовлений Комісією Верховної Ради України з питань бюджету.

На сесії заслухано також інформацію про діяльність в нинішніх умовах Національного банку, за якою виступив голова його правління Віктор Ющенко.

Василь ТУТІЛК.

Ексклюзивне інтерв'ю

Володимир ЯЦЕНКО: «Кожна зустріч у Королівстві Бельгії зі знаком плюс»

Як уже повідомлялося, делегація Верховної Ради України, очолювана Олександром Морозом, побувала в Бельгії з триденним офіційним візитом на запрошення парламенту цієї країни. Позавоюючи наш кореспондент Василь Тутілка зустрівся з одним із членів делегації — народним депутатом України, головою Комісії з питань Чорнобильської катастрофи Володимиром Яценком і попросив відповісти на кілька запитань «Голосу України».

— Володимире Михайловичу, це, очевидно, не перший візит до країни, де міститься чимало Інститутів Європейської Співпраці. Чим він відрізняється від інших?

— Тим, передусім, що він перший на такому рівні. Раніше відбувався обмін групами парламентаріїв, а з офіційним візитом делегації Верховної Ради України побувала вперше. Враховуючи те, що наша держава не така вже й багата, до складу делегації, яку очолює Голова Верховної Ради Олександр Мороз, входило лише чотири народних депутати України. Сам візит був

надзвичайно насичений зустріччями з керівниками парламенту Королівства Бельгії, Європарламенту, НАТО. Робота наша розпочиналася з восьмий ранку, а закінчувалася опівночі. Тож займатися особистими справами чи ознайомитися з Бельгією візуально, повірте, було ніколи.

— У нас була можливість порівняти роботу парламенту цієї високорозвинутої країни і нашої. На чий користь порівняння?

— Відбувалися ділові розмови, які інколи переходили в дискусії. Це спілкування засвідчило, що інтелектуальний рівень наших народних депутатів не нижчий, ніж у парламентаріїв Бельгії. А щодо навантаження, то наші працюють набагато напруженіше. Наприклад, на створення нової Конституції у зв'язку з переходом Бельгії від унітарної держави до суспільства з елементами федералізму та конфедерації Конституційна Комісія має двадцять років. На розгляд спірних питань парламентаріїв дають до 18 місяців. Бюрократизм там значно більше, ніж у нас. І він цілком вмотивований.

Бо хоча кожне питання вивчають дуже довго й ретельно, але й імовірність помилки зведено практично до нуля. А в Європарламенті вимагають прийняття негайних рішень, нової Конституції, яку творимо ми й фактично на голому місці.

— Володимире Михайловичу, нас як голову Комісії з питань Чорнобильської катастрофи, очевидно, цікавило ставлення європейської спільноти до питань Чорнобиля.

— Безперечно. І в ході розмов я переконався, що в європейських інституціях немає глибокого розуміння цієї проблеми. Підхід дуже спрощений і вузький. Все зводиться до одного — закрити ЧАЕС. Мовляв, ми виділили стільки-то мільйонів доларів — тепер виводьте її з експлуатації. Але в ході зустрічей вдалося переконати керівників Європарламенту, що на проблему слід дивитися значно ширше. Зокрема, слід врахувати і втрати економіки України через введення енергетичної потужності з дії, і соціальний захист людей. А це не якихось 260 мільйонів, а до 10 мільярдів

доларів. Врешті домовилися, що після підготовки і прийняття меморандуму проблему розглядатимуть у комплексі. А в Європарламенті буде створено окрему організацію, члени якої вивчатимуть питання Чорнобиля не на рівні екскурсантів на ЧАЕС, а по-діловому.

— Одне слово, поїздка була не тільки корисна, а й успішна?

— Безперечно. Хоча мушу констатувати: навіть на рівні політиків про Україну дуже мало знають. Тому нам потрібно наполюгивати заявляти про себе. І як підкреслював на зустрічах Олександр Мороз, домагатися, щоб нас сприймали не як прохачів, а як рівноправних партнерів. А наше перебування в Бельгії, де кожна зустріч завершувалася зі знаком плюс на нашу користь, засвідчило, що маємо виступати з такою позицією.

— А які ще питання і проблеми порушували в ході візиту?

— Думаю, що докладніше про це розповість Голова Верховної Ради України Олександр Мороз на прес-конференції.

Продиктовано в номер

Вихідні ... після вихідних

Страйковий комітет вчителів м. Хмельницького оголосив страйк до 21 листопада з вимогами підвищити зарплату в'ятеро. Органи місцевої влади таких коштів не мають, тож задоволені вимоги страйкарів може тільки Кабінет міністрів. Тому адоволені переговори поки що не дали результатів. Учителі та учні продовжують відпочивати.

Того ж дня на майдані Незалежності обласного центру зібралися робітники заводу «Нева». Вони вимагали підвищення зарплати удвічі, а також зменшення з посади директора заводу Марата Варанци. Заводський страйкомом також поставив вимогу, щоб нового директора

призначали за погодженням з колективом. До кінця дня одна з вимог була задоволена — директор подав у відставку. Тепер справа подальшого врегулювання ситуації на заводі — за міністерством.

Хабар ціною в шість років

За повідомленням прес-групи прокуратури Житомирської області, 3 листопада Корольовським районним судом Житомира розглянуто справу з обвинувачення Фаріон Валентини Іванівни, яка працювала заступником начальника Житомирського регіонального управління Промінвестбанку.

Фаріон визнана винною в тому, що протягом 1993 року неодноразово отримувала хабарі у вигляді грошей та речей від представників комерційних структур за дозвіл на видання кредитів.

Так, у серпні-вересні 1993 року за кілька разів вона взяла 805 тис. карбованців як хабарі від представника кооператива «Синтез» за дозвіл на видання кредитів на суму понад 60 ман карбованців.

Хабара у вигляді тканини вартістю 70600 карбованців взяла від представника приватного підприємства «Алма».

Фаріон В. І. засуджена за ст.168 ч.2 КК України на шість років позбавлення волі у виправно-трудовій колонії.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін і доповнень до статті 17 Закону України «Про оборону України»

Верховна Рада України постановляє: внести до статті 17 Закону України «Про оборону України» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 9, ст.106; 1993 р., № 44 ст.420) зміни і доповнення, виклавши її у такій редакції:

«Стаття 17. Територіальна оборона
Територіальна оборона є комплексом загальнодержавних, воєнних та спеціальних заходів, що застосовуються під час загрози або відбиття агресії з метою охорони та захисту державного кордону від посягань зовні, забезпечення умов для надійного функціонування державних органів, мобілізаційного та оперативного розгортання військ (сил), охорони важливих об'єктів і комунікацій, боротьби з диверсійно-розвідувальними силами та іншими озброєними формуваннями агресора на території країни, а також радіаційного, хімічного, біологічного захисту військ і населення від наслідків аварій (зруйнувань) атомних і електростанцій, об'єктів, небезпечних у хімічному відношенні, та підтримання режиму воєнного стану.

Для виконання завдань територіальної оборони залучаються Збройні Сили України, Національна гвардія України, Служба безпеки України, органи та війська Міністерства внутрішніх справ України, Прикордонної військ України, війська Цивільної оборони України та інші військові формування, створені відповідно до законодавства України, в межах їх компетенції.

Основні заходи, організації територіальної оборони і порядок взаємодії міністерств і відомств визначаються Положенням про територіальну оборону України, що затверджується Президентом України».

Президент України Л.КУЧМА.
м.Київ, 20 жовтня 1994 року.

УКАЗ

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про внесення змін до Указу Президента України від 26 листопада 1993 року № 561

Частину другу статті 1 Указу Президента України від 26 листопада 1993 року № 561 «Про Координаційний комітет по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю» викласти в такій редакції: «Координаційний комітет очолює голова».

Президент України Л.КУЧМА.
м.Київ, 1 листопада 1994 року.

УКАЗ

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Міжвідомчу комісію з питань регулювання імпорту

У зв'язку з Указом Президента України від 21 вересня 1994 року № 545 «Про заходи щодо здійснення єдиної державної політики регулювання імпорту» постановляю:

1. Затвердити Положення про Міжвідомчу комісію з питань регулювання імпорту.

2. Установити, що для забезпечення роботи Міжвідомчої комісії з питань регулювання імпорту (далі — Комісія) у складі Міністерства зовнішніх економічних зв'язків України утворюється секретаріат Комісії на чолі з виконавчим секретарем Комісії.

3. Установити, що матеріально-технічне забезпечення діяльності Комісії здійснюється згідно з кошторисними витратами, що подаються чотвертьквартально головою Комісії на затвердження Кабінету Міністрів України.

4. Кабінету Міністрів України вирішити питання щодо додаткової штатної чисельності центрального апарату Міністерства зовнішніх економічних зв'язків України, а також матеріально-технічного та іншого забезпечення діяльності Комісії.

Президент України Л.КУЧМА.
м.Київ, 2 листопада 1994 року.

Леонід КУЧМА: «Назад шляху немає — треба йти тільки вперед»

(Початок на 1-й стор.)

Прес-конференцію Леоніда Данилович розпочав коротким вступним словом. Він, зокрема, сказав:

— Під час державного візиту до Туркменістану були вирішені найважливіші питання політичного й економічного напрямів. Щодо політичного аспекту, то це були питання поглиблення стосунків між нашими країнами. На великий жаль, — це вина й біда наша — Україна фактично перестала платити за постачання газу, і це не могло не позначитися на наших стосунках.

У плані цієї програми, за якою я виступив на засіданні Верховної Ради України, і розв'язку подальших подій вирішення проблем з Туркменістаном було одним з найголовніших.

Немає секрету з того, що в даний час Україна неспроможна платити за свої борги. І я вдячний народу Туркменістану, Президенту цієї держави, який з розумін-

ням поставився до наших проблем і пішов нам назустріч. Були підписані такі угоди, які дали можливість врегулювати ці проблеми щодо обслуговування боргу і постачання газу на цей і наступний роки. Ми попросили на 1995 рік 28 мільярдів кубічних метрів газу, з чим туркменська сторона погодилася.

Позитивну роль тут відіграли й інші країни світу, в тім числі Сполучені Штати Америки, діючи Міжнародного валютного фонду, які на той час перебували в Туркменістані.

Вважаю, що за цим кроком настануть і інші, зокрема, вирішення проблеми боргів з Росією. В цьому напрямку ми нині разом активно працюємо.

Відповідаючи на запитання журналістів, Леонід Данилович не раз висловлював стурбованість, що в країні й досі не відгукуються цінова політика, що дає можливість різним спритникам набивати собі ки-

шені. У тому ж Туркменістані деякі українські комерційні фірми, яким були віднесені дивіденди за торгівлю в цій державі, продавали товари, вироблені в нас, дорожче за світові ціни. Керівник держави був змушений дати спеціальне розпорядження розібратися з такою досторочною «торгівлею». «Дайте розберемося», — сказав Президент, — що робиться в нашій державі».

Торкаючись цінової політики в ширшому аспекті, Леонід Данилович висловив тверду впевненість, що лібералізація цін, хоч річ складна, але ж зупинити її не можна. Перекося в паритеті цін, спекуляція та інші негативні наслідки припиняться тоді, коли за вироблену річ платитимуть стільки, скільки вона реально коштує.

У цьому зв'язку Президент України назвав конфліктною ситуацією, коли в Верховній Раді немає депутатів, ставлять питання про відміну лібералізації цін.

Взагалі, цього разу Леонід Данилович виступив немало критичних стріл на адресу законодавчого органу, який, на його думку, працює менш ефективно, ніж цього вимагає ситуація.

Коли окремі журналісти допитувалися, як зреагував Президент України на завукомуністичні фразки, на останню демонстрацію в столиці України, Л.Кучма відповів так:

— Це була одночасно й антипрезидентська демонстрація. Ведеться боротьба за владу, і білий нічого. Не треба, сказав він, з Верховної Ради робити пленум ЦК чи провід Руху. Авторитет треба набирати не гучними лозунгами, а конкретними справами. Назад шляху немає — треба йти тільки вперед.

Президент України під час зустрічі з журналістами торкнувся й багатьох проблем зовнішньої політики.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Про які реформи може йтися без хліба насущного

З виступу Прем'єр-міністра України Віталія МАСОЛА на сесії Верховної Ради України 9 листопада 1994 року

Гадаю, ні в кого вже немає сумніву в необхідності глибокого реформування економіки. Як і в тому, що братися за нього треба негайно: надто вже далеко зайшли руйнівні процеси у цій сфері, і чимало з них можуть стати незворотними.

Дозвольте коротко зупинитися на комплексі «об'єктивних» факторів, які настійно поставили на порядок денний реформи в ціноутворенні. Найважливіші з них — зростання зовнішньої заборгованості, криза неплатежів, відмова держави від безпосереднього врегулювання курсу національної валюти, вимоги Міжнародного валютного фонду.

Ріст зовнішньої заборгованості зумовлений, насамперед, непомірно високою енергоємністю нашої продукції, в тому числі експортної. Затрати на її виробництво в доларовому еквіваленті досить часто вищі, ніж виручка від продажу.

В нинішньому році внаслідок несовчасних розрахунків за енергоносії сталося лавиноподібне збільшення цієї заборгованості, особливо за природний газ, поставлений з Росії і Туркменістану. На 1 листопада сума боргу дала 2,5 мільярда доларів США.

Не менш болюче б'є по економіці України плагіатна криза. Вона є відображенням загальної економічної ситуації, неefективної енерго- і ресурсомісткої структури народного господарства, збоїв у роботі банківської системи, важкого, а нерідко і критичного, фінансового стану підприємств.

Щодо відомої держави від безпосереднього регулювання курсу національної валюти, то воно відбувається у винятково несприятливих умовах. Це, перш за все, від'ємне сальдо торговельного балансу, значна зовнішня заборгованість, відсут-

ність розвиненої ринкової інфраструктури. В результаті різко впаав курс карбованця. А це, у свою чергу, «об'єктивно» призвело до збільшення затрат на виробництво електро- і теплоенергії, вироботок вугілля, на інші енергоносії, що реалізуються державним споживачам і населенню.

І, нарешті, про лібералізацію системи ціноутворення. Така вимога Міжнародного валютного фонду як одна з передумов надання Україні його кредитів.

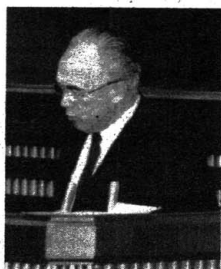
Таким чином, все викладене вище дає підстави для висновку, що постановою Кабінету Міністрів «Про ціноутворення в умовах реформування економіки» є не вольовим чи недостатньо зваженим актом, а необхідним і відповідним кроком, продиктованим сукупністю «об'єктивних» обставин.

У чому основна економічна суть цього документа?

Ми бачимо, що, по-перше, у докорінній зміні поглядів на ціни і процес їх утворення. Це чи не найгірша реальна спроба зробити ціну ефективним економічним важелем, який стимулював би виробництво, підвищував зацікавленість виробників у збільшенні випуску, поліпшенні якості і зниженні собівартості продукції.

По-друге, цим рішенням уряду значно скорочуються обсяги державного регулювання цін і тарифів; розширюється перелік товарів і послуг, на які не поширюється державне регулювання рівня рентабельності.

По-третє, з прийняттям постанови розширюються права регіонів у сфері ціноутворення, що вони так домагалися. Отже, зростають обсяги і повномасштабної продукції, ціни на яку регулюватимуться з центру, а на місцях. Збільшується і питома вага вільних цін.

Я був би нечесним перед народом України і самим собою, якби поспішив запевнити, що прийняті рішення відразу ж дадуть позитивні результати. Треба дивитися правді в вічі: нас чекають нелегкі часи і непрості випробування.

Помилляється той, хто вважає, що ціни відпущені у вільне плавання і народ приноситься в жертву цій некерівній стихії. На базі макроекономічних показників прогнозується тенденція поведінки цін у найближчий період.

Перебачається, зокрема, що, починаючи з листопада, вартість споживчого кошика зросте порівняно з вереснем в 1,6 — 1,7 раза. На кінець року індекс споживчих цін підвищиться, знову ж таки проти вересня, до 2,1 — 2,2 раза. Дещо нижчим буде очікуваний рівень зростання цін на основу масу промислових товарів.

Не залишається незмінними і ціни, що регулюються державою. Ніякого парадоксу тут немає — є об'єктивні причини, що не дозволять обійтися без їх зростання.

Це, насамперед, підвищення з 1 жовтня заробітної плати і пен-

сій, що закладатиметься в структуру собівартості продукції. Впливатиме на рівень цін і подальше скорочення обсягів виробництва, якщо його не вдасться зупинити.

Ще один чинник — перехід до єдиного валютного курсу. Пов'язаний з цим зміни ми будемо змушені враховувати у цінах, перш за все на енергоносії.

Нарешті, відчутно дається взнаки перегляд підходів до дотатай. Через те, що механізм адресного дотування малаозбепечених верств населення ще не відпрацьовано, залишатимуться дотаті цілим галузям виробництва, зокрема вугільній промисловості і житлово-комунальній сфері і частково сільському господарству. Зміни в рівнях допомоги держави, природно, впливатимуть на рівень цін і тарифів. Але уряд передбачає, що відповідно до цих темпів переглядатимуться і розміри заробітної плати та соціальних виплат. Станом на 4 листопада заходи щодо соціального захисту профінансовані на 15 трильйонів карбованців.

Загалом ми прогнозуємо, що до кінця поточного року темпи зростання цін будуть у 5—6 разів нижчі, ніж торік. А в наступному році є можливість зменшити цей показник удвоє.

На чому базується такий прогноз?

По-перше, зараз немає зовнішнього фактора, який призвів до цінової розкрутки у 1992—1993 роках, коли ми переходили до світових цін на енергоносії.

По-друге, є можливість стабілізувати процес ціноутворення завдяки своєчасним і адекватним заходам в інших напрямках. Маю на увазі перегляд підходів до системи оподаткування, до умов, якщо виконуватиметься план фінансової стабілізації, структурної перебудови еконо-

міки, зміни форм власності, впровадження антимонопольних правил.

Підсумувати сказане можна так: уряд застосує цілий комплекс економічних заходів, які б ефективно впливали на процес ціноутворення, вже найближчим часом дозволили його стабілізувати.

Про дотаті сільському господарству. Так, я обстоював і продовжую обстоювати доцільність надання таких дотатів — звичайно, безпосереднім сільськогосподарським виробникам, і в першу чергу на зерно. Тут ми знаємо ж таки не є першодікривачами. Так робиться у багатьох розвинених країнах світу. Але я вважаю, що Президент поступив розумно, коли зібрав нараду голів обласних Рад за участю Голови бюджетної Комісії Верховної Ради. І там було прийнято рішення про обмеження дотатів на хліб і хлібобулочні вироби. Думки можуть бути різними, але коли рішення прийнято, його треба виконувати.

На жаль, дотаті та кредити сільському господарству, яке є основою нашої економіки і всього нашого буття, чомусь продовжують сприйматися певними колами, в тому числі і в парламенті, чи не як головна загроза ринковим реформам. Назвіть мене сто разів популістом чи консерваторм, але про які реформи може йти мова без хліба насущного на столі?

Про підвищення заробітної плати. Вам також відома моя позиція в цьому питанні. Я — за підвищення. Але-таке, яке б підкріплювалося реальним приростом виробництва і доходів бюджету. Інакше це не приведе ні до чого, крім чергового витка інфляції і погіршення життя людей.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Міжвідомчу комісію з питань антидемпінгових розслідувань щодо експорту товарів походженням з України

У зв'язку з Указом Президента України від 25 серпня 1994 року № 475 «Про заходи щодо запобігання експорту товарів походженням з України за цінами, що можуть розглядатися як демпінгові, та врегулювання торговельних спорів постановлюю:

1. Затвердити Положення про Міжвідомчу комісію з питань антидемпінгових розслідувань щодо експорту товарів походженням з України.

2. Установити, що для забезпечення роботи Міжвідомчої комісії з питань антидемпінгових розслідувань щодо експорту товарів походженням з України (далі — Комісія) у складі Міністерства зовнішніх економічних зв'язків України утворюється секретаріат Комісії на чолі з виконавчим секретарем Комісії.

3. Установити, що матеріально-технічне забезпечення діяльності Комісії здійснюється згідно з кошторисами витрат, що подаються поквартально голові Комісії на затвердження Кабінету Міністрів України.

4. Кабінету Міністрів України вирішити питання щодо додаткової штатної чисельності центрального апарату Міністерства зовнішніх економічних зв'язків України відповідно до поданих на Міністерство функцій робочого органу Комісії, а також матеріально-технічного та іншого забезпечення діяльності Комісії.

Президент України Л. КУЧМА.

м.Київ, 2 листопада 1994 року.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про додержання положень Генеральної тарифної угоди в умовах реформування економіки

Виходячи з того, що під час прийняття Кабінетом Міністрів України постанови від 21 жовтня 1994 року № 733 «Про ціноутворення в умовах реформування економіки» та рішення стосовно соціального захисту населення порушено положення Генеральної тарифної угоди щодо обов'язкової участі професійних спілок при вирішенні цих питань:

1. Кабінету Міністрів України невідкладно провести в установленому порядку консультації з профспілками об'єднаними України щодо посилення соціального захисту населення в умовах скорочення обсягів державного регулювання цін і тарифів.

2. Комісії з питань соціального захисту населення (Мітковок І.О.) за участю профспілкових об'єднань України забезпечити постійний аналіз динаміки споживчих цін і подавати в разі потреби Кабінету Міністрів України узгоджені пропозиції щодо захисту соціальних прав громадян.

Президент України Л. КУЧМА.

м.Київ, 7 листопада 1994 року.

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ І ЦІНИ

24 серпня 1991 року Україну було проголошено незалежною державою. 1 грудня 1991 року всеукраїнський референдум, підтвердивши це проголошення, зробив його фактом сучасної історії. Конституючи цей факт, перший президент України Леонід Кравчук у виступі по Українському телебаченню 14 січня 1992 року сказав: «Біла держава — Україна, і вона нікому не дозволить диктувати собі будь-які умови».

Отже, є держава, а значить, є й Конституція. І тим лінійна буде держава, чим лінійнішим буде й Конституційний акт. Саме це має бути визначальним у діях державної ополічної влади щодо реформування української економіки, а не перебуває в правовій стані. Чи так воно насправді?

У доповіді Президента України Леоніда Кучми про здійснення економічних реформ та соціальної політики в Україні, основні засади якої в цілому були підтримані Верховною Радою України 19 жовтня 1994 року, обґрунтовано положення про необхідність запровадження шляхом здійснення цінової лібералізації постійного скорочення протягом 1994—1995 років бюджетних витрат і дотацій на виплату різниці в цінах».

Ці положення є складовою загальної логіки Президента щодо подальшого реформування української економіки, яка обов'язково має бути підпорядкована Конституції України. Тому, щоб цьому положенню лояльності Президента України стати правовою нормою, воно повинне бути проведено у життя через його Указ. Але такий Указ Президент України видати не міг, бо у своєму Зверненні до Верховної Ради України закликав народ, що «буде суворо стояти на захисті прав і свобод громадян», в тому числі, треба гадати, і споживчих прав. Це з одного боку. А з іншого — політика ліквідації державного контролю за цінами, тобто політика лібералізації цін, заходять у

серйозну суперечність з наміром Президента України «все зробити для того, щоб кожний працюючий міг проголосити свою сім'ю; здійснювати необхідні накопичення», що логічно витікає зі статті 114-5 п.1 Конституції України, згідно якого Президент України «виступає гарантом забезпечення прав і свобод громадян».

Проте проведення політики лібералізації цін вимагає програма виходу з кризи та макроекономічної стабілізації економіки України, розв'язання фінансової кризи, зобов'язання виконувати яку зваз на себе уряд України, як це стверджує у Заяві Прем'єр-міністра України В. Масола для преси від 28 вересня 1994 року. На виконання цього зобов'язання 21 жовтня 1994 року Кабінет міністрів України прийняв постанову «Про ціноутворення в умовах реформування економіки», якою ухвалив «скоротити обсяги державного регулювання цін і тарифів, обмеживши їх тільки природними та окремими штучними монополістичними утвореннями» (п.1).

Прийнята постановою істотно впливає на рівень малозабезпеченості населення, визначе-

ний Кабінетом міністрів України сумою 439,3 тис. карбованців (булетень 2-ї сесії ВР України № 11, 1994, с. 24), влучно названий главою адміністрації Президента Дмитром Табачником в інтерв'ю газеті «Київське новості» від 29 жовтня 1994 року «книшечним кефіром», який є суттєвим чинником для різкого стрибка цін на продукти харчування, на непродовольчі товари та житлово-комунальні послуги.

У цьому зв'язку постає питання відносно правових засад прийнятої постанови. Таке питання є цілком правомірним, якщо врахувати два моменти. По-перше, намір Президента брати участь у творенні нової Конституції України на засадах «неухильного додержання принципів Декларації про державний суверенітет України», одним з яких є принцип самостійного створення цінової системи; по-друге, відсутність конституційного захисту соціально-економічних прав громадян України, бо чинність глави 2 «Економічна система» Конституції України приписана Законом України від 24 жовтня 1990 р. Таким чином, за умов конституційного вакууму правові засади дії державної виконавчої влади мають бути чітко визначені, інакше можуть створитися умови для порушення закону і зловживань у сфері реалізації прав громадян органами виконавчої влади.

Проканалізуємо, чи має таку визначеність постановою Кабінету міністрів.

Своєю постановою Кабінет міністрів України взяв на себе функцію державного регулювання цін і тарифів. Але таких повноважень Кабінетові міні-

стрів Закон України «Про ціни і ціноутворення» від 3 грудня 1990 року не дає. Стаття 4 цього Закону зобов'язує Кабінет міністрів тільки «забезпечувати здійснення в республіці державної політики ціни». А згідно зі статтею 97 п.13 Конституції здійснення законодавчого регулювання державної політики ціноутворення належить виключно до відання Верховної Ради. Отже, Кабінет міністрів виданням цієї постанови перевищує свої повноваження, що призводить до порушення прав громадян, захищених Конституцією.

Про порушення Конституції в даному разі свідчать і такі міркування. 19 грудня 1992 року Верховна Рада України прийняла Закон «Про тимчасове делегування Кабінету міністрів України повноважень видавати декрети у сфері законодавчого регулювання», яким урядові надавалися право строком до 21 травня 1993 року видавати декрети з питань державної політики ціноутворення, передбаченої п.13 статті 97 Конституції України. З цього й скористався тоді Кабінет міністрів, видавши на законних підставах постанову «Про регулювання цін» від 23 грудня 1992 р. № 715.

Але ж не право Кабінетові міністрів було надане тільки до 21 травня 1993 року, а не до 24 жовтня 1994 року. Тому регулювання ним державної політики ціноутворення після 21 травня 1993 року є прямим порушенням Конституції України.

У доповнення до цього слід зауважити, що послання Кабінету міністрів на необхідність «реалізації окремих положень доповіді Президента України про основні засади

економічної та соціальної політики, підтриманої Верховною Радою України» як на правову підставу здійснення ним державного регулювання цін не може бути прийняте, оскільки Конституція не передбачає використання таких документів, як доповіді, в якості правової основи, що визначає діяльність Кабінету міністрів. Згідно зі статтею 118 Конституції такою основою є Конституція і закони України, укази та розпорядження Президента України.

Таким чином, постановою Кабінету міністрів України «Про ціноутворення в умовах реформування економіки» від 21 жовтня 1994 року № 733 серйозно порушує Конституцію України. Тому з метою захисту конституційних прав громадян Верховна Рада повинна припинити дію згаданої постанови, проводити політику ціноутворення відповідно до Конституції України і ввести в дію ст.8 Закону України «Про ціни і ціноутворення», згідно з якою «у разі надмірного зростання цін, раніше виведених з-під контролю за рішенням Кабінету міністрів України... допускається тимчасове повернення до державного регулювання цін і тарифів». Надмірність чергового підвищення цін на продовольчі і непродовольчі товари не залишає жодних сумнівів.

Валентин УЛАНОВ,
народний депутат України,
секретар Комісії Верховної
Ради з питань законності
і правопорядку;

Володимир ДОРОШКЕВИЧ,
доцент
Українського державного
педагогічного університету
ім. М. П. Драгоманова.

Леонід КОСАКІВСЬКИЙ: ПРАЦЮЮ І БУДУ ПРАЦЮВАТИ

Останнім часом у деяких засобах масової інформації було опубліковано інформаційні матеріали про засідання Комісії Верховної Ради України з питань правової політики та судово-правової реформи, яка дала свої оцінки щодо формування головною Кіівради Леоніда Косаківського виконавчого комітету. Якщо вірити цим публікаціям, Комісія прийняла рішення запропонувати парламенту розглянути питання про можливе відсторонення від посади мера Леоніда Косаківського, як такого, що перевищує свої повноваження, зокрема у справі формування виконкому.

Не можна не помітити тенденційність з боку певних видів у висвітленні засідання Комісії. Складається враження, що дехто з них свідомо підіграє тим силам, що досі не можуть змиритися з перемогою на виборах Леоніда Косаківського, який протиставив крикливості, політичності і амбіціям деяких лідерів, в тому числі і групи «Отючків», здоровий реалізм, звязаність діл, компетентність і прагнення бути мером для всіх киян.

Щодо Комісії Верховної Ради з питань правової політики і судово-правової реформи, то її позиція розійшлася у даному питанні з позицією іншої парламентської Комісії — з питань державного будівництва, діяльності Рад і самоврядування, куди голова Кіівради і звертався за консультацією щодо можливості формування ним виконавчого комітету і отримав відповідні роз'яснення. Викликає подив і та обставина, що засідання Комісії з питань правової політики і судово-правової реформи відбувалося за відсутності мера Києва Леоніда Косаківського, який перебуває у двотижневій профілактичній.

До речі, на засідання цієї ж Комісії прагнули потрапити депутати Кіівради — представники груп «Кіів» і «Вибір» Сергія Бичков і Віктор Щербаків, але їх просто туди не пустили.

В одній з публікацій на дану тему в «Київських ведомостях» невідомий автор, зіславшись на «інформованих джерела», написав, що «голова Кіівради в даний час перебуває на відпочинку за станом здоров'я». Зазначимо: Леонід Косаківський перебуває у черговій профілактичній, почуває себе добре і має намір після відпочинку знову енергійно зайнятися з вирішення міських справ.

Комітет інформації столичної держадміністрації вважає, що ситуація, яка склалася в Кіівраді, особливо навколо формування виконавчих структур, коли упродовж більш ніж двох місяців вона навіть неспроможна була обрати виконавчий комітет, вимагає об'єктивного аналізу, в тому числі і засобами масової інформації. І перше питання для аналізу: як управління майже 3-мільйонним містом без виконкому?

У цій ситуації Леонід Косаківський, обраний населенням головою Кіівради, до врегулювання даного питання у законодавчому порядку, змушений був сформувати дієздатний виконком, до складу якого увійшли досвідчені фахівці. Принципово і рішуче позиція знаходить підтримку у киян. В результаті опитування 1200 киян, проведеного науково-дослідним інститутом соціально-економічних проблем Києва, на підтримку рішення голови Кіівради про формування виконкому після двомісячних безплідних зусиль Рада висловила 71,3 відсотка опитаних. Проти було 12 відсотків, не визначились 16,7 відсотка. Це найкраща відповідь тим, хто продовжує політичні гри і хоче дезстабілізувати і без того досить складну соціально-політичну обстановку в столиці України.

— Для мене тут немає нічого несподіваного, — прокоментував рішення Комісії Верховної Ради у розмові з журналістами Леонід Косаківський. Це законне ірне продовження того, що відбувається у нас в Кіівраді. Є сили, які поспішають відправити мене у відставку чи зняти з роботи. Я можу тільки розчарувати тих, хто вагається це зробити. Тому що це не так просто. Працюю і буду працювати. В інтересах киян, столиці, держави.

Комітет інформації
Київської міської
держадміністрації.

У комісії Верховної Ради Радяться, вивчають, роз'яснюють...

Минулого тижня в Комісії Верховної Ради з питань Чорнобильської катастрофи проведено три засідання, одне з яких — виступ, у селічці Польської Київської області. На цьому засіданні, яке відбулося за участю місцевого населення, обговорено стан справ, що склався у Польському районі в зв'язку з проживанням людей на забруднених територіях та місцесамі, які на чисті. Комісія отримала багато висловів і пропозицій, які ніх не опрацює. Наступні виїзні засідання передбачено провести в Чернігівській, Рівненській та Житомирській областях.

На другому засіданні розглянуто ситуацію, спричинену зміною цінової політики і підвищенням заробітної плати та пенсій. Члени Комісії висловилися за фіксовані ціни на хліб і молоко. Розглянуто також проект закону «Про місцеві Ради народних депутатів».

Хоча у складі теперішньої Верховної Ради створено Комісію з питань ядерної політики та ядерної безпеки, «чорнобильська» Комісія не покинула роботу над законопроектами «Про використання ядерної енергії та радіаційний захист» і «Про повноваження і радіоактивними відходами», які передбачається розглянути на пленарному засіданні наступного тижня. В Комісії вважають, що в цих законопроектах глибоше пророблені питання відповідальності за ядерну шкоду, ніж у проектах «ядерної» Комісії.

Комісія з питань Чорнобильської катастрофи останнім часом здійснює конкретні кроки до відновлення контактів з науковцями і фахівцями Білорусії та Росії, які причетні до роз'яснення постчорнобильських проблем. Ці контакти з різних причин було фактично перервано наприкінці 1991 року. В планах Комісії — проведення разом з росіянами й білорусами конференції щодо вдосконалення Концепції проживання населення на радіаційно забруднених територіях.

Тривала робота над проектом норм радіаційної безпеки, в яких передбачено вести радіаційні обмеження згідно з рекомендаціями Міжнародної комісії з радіаційного захисту. Працює Комісія і над проектом Концепції зони відчуження Чорнобильської АЕС, що має стати основою для розроблення Закону про зону. За залученням фахівців різного профілю Комісія продовжує вивчати реальні наслідки Чорнобильської катастрофи, аналізує і систематизує пропозиції до «чорнобильських» законів. Мета цієї роботи, зокрема, — оцінка повноти захисту потерпілих, передбаченого законодавством.

Як сказав у секретаріаті Комісії, багато уваги приділяється роз'яснювальній роботі серед населення. Чимало проблем, з якими приходять відвідувачі, мають вирішуватися в місяці.

Олексій БРЕУС.

ЧИ ТОЙ ШЛЯХ ОБРАЛИ, ПАНОВЕ Й ТОВАРИШІ?

Роздуми депутата-комуніста про приватизацію

Парламентський дозиметр політичного протистояння в жовтні раз у раз скаждало. Спаськи-пкі припадали на обговорення таких питань, як зняття заборони на діяльність Компарті України, про мінімальну зарплату й пенсії, про становище в аграрному секторі.

Але окремо стояло питання про приватизацію: тут полеміка не загострена пристратей до "ахалаху", то на який час гасало. Зацікавлені погляди в напруженому полі політичних інтересів утворювали правих, і лівих. Так, саме політичних. Що й зрозуміло: адже йдеться про власність, а отже — про владу, а кінцевому пласку — про реформи. Україну, наче бачили на налітці, повелу й далі шляхом примусової приватизації. А відстоять свої позиції ліви — можливо, вдасться повернути найважливіше й найцінніше із завоювань соціалістичного шляху розвитку: гарантоване право на працю, на соціальний захист і "ціло іншого, що ми очинили, ще втрачено його разом з радянською владою в її попередньому змісті.

Я не вдаватиму до філософських роздумів, що це означає, коли жменька одних стане "господарями", а велика армія інших — неміцями, в яких якийсь не буде продрати, то тільки... самих себе. Віти, найкраще це поможуть розповісти ті, хто вже вівує на собі такі нововведення нашого соціалізму. А я зупинюся на тому становищі, що складалося в нашій індустріальній області, Луганській, внаслідок проведення початкового етапу приватизації. Отож — факти.

За висхідний момент слід брати початок 1993 року. Значить, минуло близько двох років роботи по-новому. І що ж маємо? За станом на серпень 1994 року в області налічувалося 188 приватизованих підприємств, господарств і організацій різних галузей. Досвіда їхньої діяльності поки що, як бачимо, невеликий. Проте основні тенденції визначилися з усією очевидністю. А саме: зниження основних техніко-економічних показників і загальна — продуктивності праці.

Пірієр обсягів виробництва і продуктивності праці за умов приватизації також має місце. Та — як виняток із правила. Це лише поодинокі підприємства на тлі загального катастрофічного спаду. Судити самі: з 90 промислових підприємств за 7 місяців 1994 року тільки на чотирьох досягнуто приросту темпів випуску товарної продукції. Наприклад, на одному підприємстві "Мікрон" обсяг товарної продукції становив 103,7 відсотка до відповідного періоду минулого року, а продуктивність праці — 121,6 відсотка. На свєрськокопальському виробничому об'єднанні "Укрмінеро" ці ж самі показники відповіли дорівнюють 103,7 та 115,5 відсотка. Оренде підприємство "Старобільська швейна фабрика" 105,4 і 116,8 відсотка, і, нарешті, Краснолуцький "Іскромет" — 103,7 та 115,5 відсотка. Решта 86 підприємств області після приватизації значно погіршили свою роботу.

Та, можливо, ці біди торкнулися лише промисловості? На жаль, вони дедалі більше набу-

вають характеру і масштабів епідемії. За офіційними даними обласного управління статистики, із 47 приватизованих будівельних організацій добитися збільшення обсягів підрядних робіт, які виконано власними силами, змогли тільки 9 колективів, а підвищити продуктивність праці — тільки сім.

Згідно основні показники всі 3 приватизованих радгоспів, а також транспортні, поставальні, торговельні організації та підприємства інших галузей. І, що особливо характерно, за скорочення обсягів виробництва і продуктивності праці переважна більшість приватизованих організацій (170) скоротили й їхніми працівниками. А особливо зменшено, що найперше приватизоване підприємство в області (завод "Політех") взагалі припинило виробництво діяльності — робітників звільнено. Результат, що називається, шваховий...

Загалом приватизація відбувається безсистемно, хоча бачити й спосіб. Заходи щодо роздержавлення не сприяють концентрації та накопиченню коштів, поліпшенню організації праці, скороченню всіх видів витрат і приросту до марнотратів ресурсів. Очевидно також, що окремі позитивні моменти в діяльності приватизованих підприємств не мають стабільного характеру і пов'язані переважно з виконанням робіт за межами області (головним чином, у Росії), короткостроковими договорами і не порівнянню ціні на продукцію і послуги.

Недостатня проауваність та оцінка вкладів приватизаційних заходів привела до окремих українерадіональних рішень, що заважають суттєвої економічної шкоди всієї державі. Так, передчасно, а в разі випадків (і в принципі) неприпустимо, напевне, слід визнати приватизацію підприємств монополістами, від яких залежать сотні й тисячі організацій-споживачів.

Хибним напрямом у зміні форм власності стало також попередне розкурпування окремих виробничих комплексів, розчленування їх за рахунок надання статусу самостійних заводів окремим цехам з наступною їх приватизацією. Такі рішення допущено по об'єднанню "Ауганськстеплово", Стахановському заводу вагонобудування, Лисичанському нафтопереробному заводу. Крім розчленування і скарпін, це позбавило нас підрозділів єдиного загального орієнтиру на випуск кінцевої конкурентоспроможної продукції і в цілому дезорганізувало виробництво.

Нераціональне о орієнтація приватизованих підприємств тільки на прибуток, за послаблення уваги до натурально-ресурсних показників їхньої роботи та врахування реальної суспільної користі.

Хоча більшість приватизованих підприємств працює з прибутком, проте за 7 місяців 1994 року 17 з них мають збитки. Найбільше збитковий організація у галузі: матеріально-технічне постачання і збут, торгівля і громадське харчування, у промисловості бувають великі втрати. За умов беззупинної інфляції фінансові показники вже не відбивають реального стану справ на підприємствах і перестають служити об'єктивним критерієм їхньої діяльності. Прибуток окремих підприємствських структур забезпечується за зниження фізичних об-

сягів виробництва та спаду рівня продуктивності праці, тобто створюється через збиток, шкоду суспільству.

Недостатньо переконливі заклики до приватизації (і банкрутства) вистаєли, нерентабельних підприємств. Неприпустимим, на мій погляд, буде залишити напроваджені, без державної підтримки, підприємства, що стали збитковими і вистаєли не зі своєї вини.

Наступна й скажуна приватизація штовхнула економіку до приривків, віджикітсхем господарювання, до невизначеності відстаєли. Вона, в кінцевому результаті, руйнуєна для країни, незрозуміла й ганбою ворожа своїмим трудящим.

Аналіз показує, що безвідповідальне й некомпетентне господарювання має місце за будь-якої власності, тоді недержавної, тоді державної. Роль приватизації для підвищення ефективності виробництва. Слід сказати, що значно істотніше не форма власності, а її зміст, який — у високій відповідальності за кінцеві результати виробництва, за забезпечення дієвості громадських потреб, а не задоволення приватних інтересів і наживання будь-якими засобами.

Вислідом неадекватної приватизації, що її провадять, є різке послаблення державної дисципліни: виробничо-технологічної, договірної і фінансової, виконавчої, трудової і звітної. Зокрема, окремі приватизаційні організації навмисно зривають надання державної статистичної. Не звітують про свою діяльність понад третина зареєстрованих малих і середніх підприємств, приватизованих магазинів, супермаркетів дані показують приватизовані організації матеріально-технічного постачання.

Звідси висновок: мій про "блага" приватизації лопнув, як мильна бульбашка. Та все це тріпється... Очевидно, багатоцільова економіка не може бути створена поспіхом, короткочасними руйнівними діями, методом "охривної свистки", наслідком осподарства достатньо швидко розвалює інших. Значить, не тим шляхом пішли, панове й товариші!

Вихід із кризи й подальший стабільний розвиток області бачиться тільки на базі комплексних заходів, що включають науково збалансоване планування, суворий державний фінансовий контроль і народногосподарський облік, жорстку державну дисципліну на всіх рівнях, дієвий стимул до праці і ефективні санкції за антигромадську діяльність.

Не дає достатніх підстав для оптимізму й проведення так званої малої приватизації. Бо що ж виходить у Луганській області? Після зміни форм власності частина підприємств торгівлі й побутового обслуговування або змінила профіль, або знизила рівень спеціалізації, або створила незрозумілі для населення підприємства обслуговування. Так, у Стаханові орендний магазин № 5 "Ягідка", а в Сєверськокопальському оочевий магазин "Аліда" припинили торгівлю овочами. В Луганську звели до мінімуму торгівлю овочами "Арт", "Центр" і "Адіана". Припинили продаж хліба спеціалізований магазин № 9 фірми "Спін".

Лисичанському Ізальня № 35 АТПП "Гермес" перебувала своєю роботою — вже не випускає власної продукції, а переїхала на торгівлю... пивом. І це: в Ровеньках цех хімістики,

проданий кооперативом, вистористовують під бар та інші торговельні точки.

Цей рід можна продовжувати й продовжувати. В Алчевську, наприклад, після продажу приватній фірмі припинила роботу правляча самообслуговування з цехом хімічності в мікрорайоні № 60. Майстерня з ремонту зуття "Хаманіка" на Центральному ринку після продажу приватній особі використовується як склад і торговельна точка. Перукарню № 13 після продажу за аукціоном взагалі як таку ліквідували. Османі багата приватного підприємства!

У зв'язку з цим обласна Рада народних депутатів і регіональне відділення Фонду державного майна України вважають за необхідне провести такі заходи.

По-перше, не допускати надалі скорочення мережі підприємств торгівлі й побутового обслуговування населення. По-друге, перевірити виконання всіх договорів оренди, суборенди та купівлі-продажу (разом з планами приватизації) за об'єктами торгівлі й побутового обслуговування та комунальної власності. В разі виявлення порушень договорів зобов'язань щодо збереження профілю й рівня спеціалізації, обсягів реалізації та асортименту товарів і послуг населенню, режиму роботи та правил обслуговування — вжити заходів для усунення порушень, аж до розірвання договорів. При цьому слід звернути увагу, що під час вилучення майна підприємств промисловості, будівництва, транспорту об'єкти соціальної сфери, що перебували на балансі підприємств, передавалися їм разом з розташованими там торговельними й побутовими точками, що обслуговували населення прилеглих територій. Вони є частиною місцевої інфраструктури і мають функції обслуговування населення.

По-третьє, місцевий економікам належить проаналізувати дислокацію підприємств торгівлі й побутового обслуговування всіх форм власності, її відповідність державним будівельним нормам. Визначити заходи щодо дотримання встановлених нормативів забезпечення населення підприємствами торговельного й побутового обслуговування. З урахуванням цього за подальшою приватизації об'єктів торгівлі й побутового обслуговування передавати документи суворі вимоги щодо профілю, рівня спеціалізації, обсягів та асортименту послуг, а також режиму роботи.

Обласна Рада народних депутатів і регіональне відділення Фонду державного майна вирішили взяти проведення цих попереджувальних заходів під контроль. Добре, якщо й установа дозволить тимчасово зупинити це порушення законності. А на сьогодні, як бачимо, куди не кинь — іском клич. Але ж врахувати висновки незалежних міжнародних організацій, які займалися дослідженням результатів приватизації до посткомуністичних держав, то вони одностайно: приватизація повсюдно призводить до руйнування національної економіки. З огляду на це незабутній Ілліч сказав би, мабуть: не тим шляхом ідете, панове й товариші!

Юрій ДОНЧЕНКО, народний депутат України, член парламентської фракції "Комуністи України за соціальною справедливістю і народовладдя".

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією продовжує перевірку законності отримання квартир депутатами Верховної Ради попереднього скликання. Комісія пропонує утворити спеціальну передачу на УТ-1 для постійного висвітлення стану реалізації Державної програми по боротьбі з організованою злочинністю і корупцією.

Відповідно до програми співпраці з дослідницькою службою Конгресу США, заступники голови Комісії Іван Білас та Сергій Сиченко зустрілися з членом Конгресу США Аугустом Белісом. Під час розмови відбувся обмін думками з проведених питань та досвіду в напрямках боротьби з корупцією і організованою злочинністю в Україні та США. Досягнуто спільних домовленостей про дальшу співпрацю та взаємобачення в законотвірній діяльності.

Комісія з питань Регаменту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів аналізувала зауваження та пропозиції до проекту Закону України про порядок дострокового припинення повноважень народних депутатів та підготовлених разом з Комісією з питань державного будівництва, діяльності Рад і самоврядування доповнень і змін до статей 96 і 100 Конституції (Основного Закону) України. Обговорено також пропозиції щодо змін і доповнень до Регаменту Верховної Ради, які надішли від народних депутатів у ході другої сесії Верховної Ради.

Комісія Верховної Ради України з питань законності і правопорядку розглянула запропоновані зміни до доповнень до Карно-процесуального кодексу України в частині визначення підслідності в кримінальних справах і до Закону України про міліцію в частині застосування вогнепальної зброї у випадках загрози життю та здоров'ю працівників міліції. Рішенням Комісії створено контрольно-експертну раду по контролю за виконанням законів України органами виконавчої влади. До складу комісії увійшли висококваліфіковані спеціалісти у галузі права, економіки і фінансів.

***

Комісія з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку на засіданні розглянула питання уадооснащення структури управління транспортом. Внесено зауваження і пропозиції до проекту постанови про стан підготовки паливно-енергетичного комплексу до роботи в осінньо-зимовий період 1994-95 років, який передбачається полати на розгляд Верховної Ради у листопаді цього року. Проаналізовано стан підготовки інших документів щодо правового забезпечення діяльності галузей паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку.

Члени комісії обговорили проект Закону про місцеві Ради народних депутатів. На засіданні Комісії Верховної Ради України у закордонних справах і зв'язках з СНД обговорювалося питання розподілу активів та зовнішнього боргу колишнього СРСР. З інформацією про стан справ та шляхи розв'язання проблеми виступили представники ради міністерств і відомств. Було вирішено найближчим часом знову повернутися до цього питання, на яке буде запрошено ширше коло експертів.

Комісія розглянула також ряд міжнародних договорів і ухвалила просити Президію Верховної Ради України виділити на розгляд Верховної Ради.

Комісія з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства за участю представників Міністерства охорони здоров'я України, Держкомедоброму, об'єднання Укрфармація продовжила 4 листопада розгляд питання про стан медикаментозного забезпечення населення України та заходи щодо його поліпшення. Комісія працювала над проектом постанови Президію Верховної Ради з цього питання. І занепокоєний той факт, що невідправлено відбавує спад виробництва ліків першої необхідності на фармацевтичних підприємствах України: з 15 найважливіших груп препаратів скоротилися випуск 8, зокрема серцево-судинного, психотропного, протитуберкульозного та протистаматичного призначення. Проект постанови найближчим часом буде подано на розгляд Президію Верховної Ради.

Прес-служба Верховної Ради України

ХОЛДИНГОВАЯ ГРУППА "ВІСПЕР"

СТРАХОВАНИЕ

- имущества юридических лиц
- залогов
- грузов
- финансовых и коммерческих рисков
- гражданской ответственности владельцев автотранспортных средств

САО "ВІСПЕР"
г. Киев, бульвар Л. Украинки, 26
комн. 710
тел. 296 6278
факс 296 6278

ТРАСТ

ДОВЕРИТЕЛЬНОЕ УПРАВЛЕНИЕ

- имуществом
- денежными средствами
- приватизационными счетами

ЮРИДИЧЕСКИЕ УСЛУГИ

ДТ "РЕСПЕКТ"
г. Киев, ул. Леонтовича, 6
3 этаж
тел. 224 1565
факс 224 3297

АУДИТ

- независимые аудиторские проверки
- экспертизы
- консультации по учету, отчетности, налогообложению и анализу хозяйственной деятельности
- научно-исследовательские работы в области аудита

"ВІСПЕР-АУДИТ"
г. Киев, бульвар Л. Украинки, 26
комн. 710
тел. 296 3721
факс 296 6278

Официальный представитель
Горьковского завода «ПО ГАЗ»
и ГП «Москвич» (АЗЛК)

Предлагает со склада в Киеве:

АВТОБУСЫ

КАВЗ-3976
(пассажирские и
грузопассажирские)
ПАЗ-3205

МИКРОАВТОБУСЫ РАФ разных модификаций

ГРУЗОВЫЕ АВТОМОБИЛИ

КамаЗ-5320
КамаЗ-55111
(самосвал)

ГАЗ-3307
ГАЗ-3302 (полугорка)

Москвич 2141-S
Москвич-2335 ликап
(с тентом
или без него)

ИЖ-2715

Автомобили УАЗ
(пассажирские)

А также автомобили «Alfa Romeo»

ГАЗ-31029
ГАЗ-31029 (51 комплектация)
ГАЗ-310240 (представительская)

Телефоны в Киеве:
(044) 264-74-42, 264-96-69
тел./факс 264-24-05
263-70-11

Акционерное товарищество Инвестиционный Фонд «КСЕН-ИНВЕСТ» спільно з зовнішньоторговельною фірмою «МАВЕГ Гмбх» (Німеччина)

організують поставку для підприємств України та країн СНД обладнання, комплектуючих виробів та запасних частин з країн Західної Європи, Японії, Америки.
Стабільні зв'язки з 230 заводами-виробниками.
Гарантия якості.

ОПЛАТА В УКРАЇНСЬКИХ КАРБОВАНЦЯХ ТА ВКВ.
Можливі розрахунки продукцією підприємств.
Наш телефон (044) 272-43-36.

Нас знають усі!

Концерн "Денді" працює з Вами і для Вас. Ми візьмо заробляти гроші і бажаємо заробляти їх разом з Вами. І хай Ваші гроші працюють на Ваше реальне збагачення.

Ви бачили все, але не були разом з нами.

Вже сьогодні ми приймаємо депозитні внески від юридичних та приватних осіб на рахунок банку концерну "Денді". Сума внеску від приватних осіб не менше 10 млн.крб. Сума внеску від юридичних осіб 200 млн.крб. Процентна ставка залежить від суми та строку дії угоди.

Спробуйте разом з нами!

Пропонуємо передплату акцій для підприємств і населення до 25 листопада. Ми чекаємо Вас за адресою: м. Київ, вул. Щорса, 15, корпус 1, "Трайден банк" концерну "Денді". Тел. (044) 269-99-63, 269-95-77

Реализуем!

Автомобили
КрАЗ, МАЗ, ГАЗ
заправщики
КрАЗ, МАЗ, ГАЗ
автокраны
14, 16, 20т.
автобусы
ЛАЗ, РАФ, УАЗ
тракторы ЮМЗ,
экскаваторы.

Днепропетровск:
(0562) 92-80-64.

Предприятие реализует

Глубинные
насосы
ЭЦВ 4", 5", 6",
8", 10", 12"
со склада в
Буче и на заказ
(42 модели,
станции
управления,
провод ВПП)
Тел. в Буче:
(04497) 52402.

Реклама в газете
"Голос
Украины".
Телефон
441-89-34.
Факс 449-85-62.

ТОМПО

образцов итальянской мебели:
кухни, гостинные, спальни, сантехника и др.

Доставка и
установка,
услуги
дизайнера

Вам
достаточно
заплатить
все остальное
мы сделаем
сами

МЫ БЫЛИ ПЕРВЫМИ И ОСТАЁМСЯ ЛУЧШИМИ!

Железнодорожное шоссе, 41, тел.: 294 8181, факс 269 8718

PAREX BANK

Без проблем и формальностей!

- ПРОДАЕМ КАРБОВАНЦЫ ЗА ВАЛЮТУ Тел. 222416, 222264
- ПОКУПАЕМ КАРБОВАНЦЫ, ТЕНГЕ, БЕЛОРУССКИЕ РУБЛИ Тел. 229561, 213540
- СПРАВКИ О КУРСАХ Тел. 281483
- ОТКРЫТИЕ КОДИРОВАННЫХ СЧЕТОВ Тел. 283659
- АККРЕДИТИВЫ В ЛЮБОЙ ВАЛЮТЕ Тел. 284330

Филиал "Лаймдота": ул. Кр. Барона 20/22, Рига, Латвия
Тел.: (0132)-222264, 222416, Факс: 281595
Телекс 614567 LAIM SU

«Ні — націонал-фашизму в Україні!»

Заява Президії Центрального Комітету Компартії України
і депутатської фракції Верховної Ради «Комуністи України
за соціальну справедливість і народовладдя»

Масові виступи, триваючи в дні святкування 77-ї річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції з особливою силою продемонстрували солідарність з основою своїх інтересів та соціальних завдань.

Робітники, селяни, трудові інтелігенція протестують проти свавілля у сфері політики, проти брехливого, антинародного приватизації, корупції, державного апарату, яка розростається, безробіття, що насувається, обідів, беззаконня.

На мітингах у ході демонстрацій пролунали категоричні вимоги: припинити, під виглядом так званих реформ, пограбування власного народу.

Трудящі висловлюють повну підтримку Радам усіх рівнів як органам справжнього народовладдя, закликають до захисту їх від націонал-радикалів, які рвуться до влади, грошових мішків, напівкримінальних елементів.

Вони вимагають від Президента України рішуче покласти край мафіозній злочинності, корупції, виконання ним передбачених обов'язків, зупинити реалізацію збанкрутілої програми Руху як націонал-демократів, припинити антикомуністичну й антиросійську пропаганду.

Протест народу набирає сили.
На жаль, чимало засобів масової інформації брехливо викривлюють події, які відбуваються, як це мало місце 7—8 листопада поточного року.

Компартія України, комуністи — народні депутати неодноразово попереджали, що реформи мають проводитися в інтересах бідноти народу України. Ми бачимо шлях реформ у їхній послідовній соціальній спрямованості, про що неодноразово заявляли, і пропонуємо конкретні шляхи розв'язання економічних і політичних завдань.

Події, які відбулися в дні святкування річниці Жовтня в багатьох регіонах України, свідчать про шпестеряну кампанію націоналістичних сил на підставі політичної та економічної масової порушення законодавства, провокування безпорядків.

Реакційні сили в особі різних Рухів, УРП, КУН, УНА-УНСО, ДемПУ й інших, які гучно називають себе демократами, кінстатично втрачаючи підтримку у народі, який вони обманули, йдучи на вибори, на підставі загальної байдужості мейн-України, дедалі більше вони сконцентрували в лоні націонал-фашизму, вводячи у своїх діях до антизаконодавчих заходів, що провокують дестабілізацію становища. У

ряді регіонів справа доходить до політичного бандитизму.

6—7 листопада в Луцьку було влаштовано націонал-фашистський шабаш з метою перешкодити законному проведенню святкування річниці Жовтня. Доречно нагадати панам-демократам, що це державне свято в Україні. Було жорстоко побито депутата обласної Ради, першого заступника Головного обкому Компартії України Т. Пидькича С. С. Протиправні дії здійснено проти десятків людей, які мають своє уявлення про те, як їм відзначати це свято.

Львівська міська Рада антизаконом заборонила святкування Жовтня в місті.

7 листопада в м. Києві під керівництвом народних депутатів Чорнольа, Мовчан, Ганюка, Яворівського й інших, для яких закон не писаний, було здійснено спробу спровокувати громадські безпорядки шляхом глибокого, зухвалої ігнорування рішення виконкому Київміськради, яке регламентує згідно з законом проведення заходів в місті. Лише завдяки чіткій роботі правоохоронних органів й зважених позицій комуністів вдалося уникнути зіткнень великої маси людей, які прийшли на мітинг свята, з озвірилим наголовом реакціонерами, що підігрівалися власними діями, для яких набувають характеру націонал-фашизму.

Політичний бандитизм фашистських елементів, які перерджаються в тогу демократії, акрай небезпечний для суверенної України, котра устами своїх Президентів неодноразово заявила про те, що в ній зобов'язані торжествувати Закон, порядок і демократія.

Компартія України, народні депутати-комуністи вимагають ретельного розслідування злочинних, антиправних дій організаторів побилю в Луцьку, Києві, притягнення всіх винних до відповідальності, забезпечення правопорядку, для чого діяльність всіх політичних сил в Україні, припинення розгузданої антикомуністичної істерії в засобах масової інформації, особливо на телебаченні.

Демократія і Закон в Україні в небезпеці!
Вимагаємо від Міністерства юстиції України зняття з реєстрації таких політичних партій та рухів, як УРП, КУН, ОУН, НРУ й ВРУ, які своїми практичними діями насильно утворюють протистояння, злобу й ненависть, грубо порушують Закон і Конституцію, організують масові безпорядки.
Ні — фашизму на Україні!

Підступність має бути покарана

Заява фракції
Народного Руху України
у Верховній Раді України

7 листопада 1994 року в Києві відбулися дві маніфестації. Скорботний ніч пам'яті жертв комунізму, очолюваний священниками і народними депутатами, зібрав двадцять тисяч людей, набайдухав до долі своєї держави.

Порівняно нечисельну колоду прихильників комуністичних ідей очолював лідер КПУ, народний депутат України П. Симоненко. В колоні несли транспаранти антидержавного, антиукраїнського змісту. На мітингі лівих сил звучали заклики до повалення Української держави, до насильства і беззаконня. В колоні закликали до відновлення СРСР, революційного повалення конституційного ладу, несли прапори колишніх республік, колонії СРСР, що є недолучками втручання у внутрішні справи нині суверенних держав. Глумління над українською державною символікою для КПУ вже стало нормою поведінки.

3 вни Київської міської адміністрації, яка не зуміла поставити маніфестантів у рівні умови, стається зіткнення колони демократичних сил із загонем ЗМООП. Жорстоко побито учасників скорботного ходу, в тому числі й жінок. Запалити вогнем керівників міста, очолювали Л. Косаківським, таким чином виступи в небезпечне протистояння на боці лівих сил київської міліції.

У зв'язку з цим вимагаємо від Генеральної прокуратури: провести розслідування антидержавної, антиконституційної діяльності винишньої КПУ і в судовому порядку вирішити питання про її заборону; провести розслідування щодо особистої ролі П. Симоненка в організації підбурювальних антидержавних акцій, закликів до насильницького повалення існуючого ладу; за сприяння антидержавній комуністичній акції притягнути до відповідальності заступника прокурора м. Києва Ю. Морозова та керівників правоохоронних органів, які брали участь у забезпеченні проведення цієї акції та вдалися до побилю мирних учасників скорботного ходу.

Вимагаємо від Верховної Ради України негайно розглянути питання про порушення Конституції і законів України головою Київської Л. Косаківським і достроково припинити його повноваження.

Вимагаємо опублікувати правдиву інформацію про перебіг подій і про чисельність маніфестації, які відбулися 7 листопада в Києві.

Злочин, обман і підступність мають бути покарані.

Заява депутатської фракції «Державність» про підвищення цін

Чергове різке і кількарізне підвищення цін безупереджувальних заходів соціальної захисту населення, допущене урядом та Президентом при безконтрольності і байдужості Президії Верховної Ради, кінстатично, боляче відчужило по українському суспільству, поставило на межу виживання найбільш уразливі його верстви — пенсіонерів, інвалідів, багатодітні сім'ї, репресованих, низькооплачувальних категорій працівників, студентів. Цим фактично зведено нанівець попередні рішення Верховної Ради уряд, спрямовані на підвищення рівня заробітної плати, пенсій, стипендій.

Такі становища виникли внаслідок безвідповідальності політики комуністично-соціалістичної більшості Верховної Ради, котра обрала із свого середовища керівництво Верховної Ради, сформувала уряд не за рівнем фахової компетентності, а за принципом віддавання комуністичним догмам, котра свідомо здійснювала і здійснює злочинну економічну політику. Замість вирішення невдажданих економічних питань, напруження законодавства, спрямованого на реформування економіки, — комуністично-соціалістична більшість поста-

вила в основу діяльності нав'язування Верховній Раді політичних питань, що вносять конфронтацію і в середовище депутатів, і в суспільство. Зокрема, це стосується питання про відновлення КПУ—КПСО, тобто повернення до комуністичного тоталітаризму з його злочинними методами, про що було чітко виголошено на сесії: «Скільки надорастеся і пойдом далі створює комунізм».

Без сумніву, що здійснити це їм не під силу, але діяти на шкоду державному будівництву вони будуть і далі.

Не виключаючи своїх передбачених обов'язків захистити народ від злочинів і Президент України Л. Кучма. Лібералізація цін за тотальної державної власності на засоби виробництва та відсутності ефективних механізмів антимонопольного регулювання призвела в черговий раз до різкого падіння життєвого рівня населення.

Шлях до виходу з економічної кризи парламентами більшість та виконавча влада зважають, на жаль, у звичному руслі посилення системи державного регулювання економіки, що є абсолютно безперспективним.

З іншого боку, політика, яку проводять сили, що діють за принципом «чим гірше, тим краще», призводить до рубіжів основ держави — економіки країни, породжує політичну конфронтацію, доводить суспільство до відчаю.

Найкраще це продемонструвало скликання за ініціативою фракції комуністів сесії Верховної Ради 4 листопада, для чого формально приводом послужило обв'язування підвищення цін. Через годину безплідної дискусії від мікрофону Голова Верховної Ради О. Мороз оголосив сесію невідкритою, а депутати з комуністично-соціалістичного блоку змусили роботу в комісії над толпу заходів для подолання неконтрольованого зростання цін поділяти на урочисте засідання з нагоди чергової річниці Жовтневого перевороту до будинку Жовтневого палацу — колишньої резиденції НКВД, в підвалах якого й ідейні попередники — більшовики катували боротьбу за українську державу.

Таким чином, скликання комуністами сесії Верховної Ради стала по суті чинним діством наруги над довірою і сподіванням громадян України.

Усе це є законним наслідком п'ятирічних виборів, на яких дезорієнтовані обидвини обіймаючи виборчі відділи вдали в Україні в руки людей, завдяки яким — знищення української державності.

Вихід із катастрофічної ситуації, що склалася, лежить у площині структурного реформування економіки, у стимулюванні товарного виробництва, у підвищенні продуктивності праці. Для цього необхідно передусім скасувати постанову Верховної Ради про зупинення загальнонародної приватизації, зменшити кількість прес на товаровиробництво, беручи податок лише з прибутку, а в сільському галузі податки вводити єдиний податок на земельну стабільність карбонезу шляхом реалізації бюджетної політики, проведення грошової реформи.

Верховна Рада, уряд, Президент України лише тоді отримають беззапечену підтримку народу, якщо зосередять свою діяльність передусім на проблемах реформування економіки, на об'єднанні всіх сил суспільства для праці, спрямованої на покращання добробуту українського народу.

ІЗ СУДДІВСЬКИХ ПРОТОКОЛІВ

Баскетбол. На жаль, і четвертий відбірковий матч чемпіонату Європи національна збірна України прогала. Цього разу в повторному поєдинку вона на своєму майданчику поступилася команді Боснії та Герцеговини — 70:78. Виходить, що квитки для наших баскетболістів до Гельсінкі та Казані на завершальні зустрічі з фінішами та розіграні для цієї команди не варто було, мабуть, замовляти. А послати туди молодіжний склад. Нехай би вийшли хлопці!

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 20-й тур. Борисфен — Карпати — 2:0. Ворскла — Закарпаття — 3:0. Буковина — Кристал — 1:0. Полілія — Скала — 2:0. Нафтовик — Дніпро — 1:0. СБТБ — Політехніка — 2:4. СК Одеса — Нафтохім — 0:0. Металург — Зірка-Нібас — 1:1. Хімік Ж — Хімік Сд — 1:0. Динамо-2 — Металіст — 0:1.

УКРАЇНОЛОГІЯ

КИЇВ, Бульв. Шевченка, 54/1, 7 этаж
(044) 221-82-51, 244-35-47 (факс)

МОСКВИЧ	214 (чоловік)	360 мм
GAZ	31029	650 мм
	31037	300 мм
	31038	215 мм
	4301 (дизель)	400 мм
BAZ	21047	465 мм
	21051	415 мм
	21056	415 мм
	21071	475 мм
	21083	485 мм
	21089	500 мм
	21098	530 мм
	21179	520 мм
UAZ	31512 (пеліс)	500 мм
	3302 (борг)	580 мм
	3302 (саміт)	550 мм
	31514	530 мм

Реклама

До уваги слухачів програми
Бі-Бі-Сі МПМ
«ГОСПОДАРИ ЗЕМЛІ»

3 31 жовтня
ви зможете придбати
НАШ ПОСІБНИК
під такою ж назвою

Зв довідками звертайтеся до місцевих
відділень фонду підтримки
селянських/фермерських господарств

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252047, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-23;
• телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34,
441-89-44.
• Рукописів не повертаємо.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодачеві.
• Редакція не закликає підняти позицію авторів публікацій.
• За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Віднос 48955.
Тираж 385117.

Комітет друку видавництва «Голос України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311214.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».